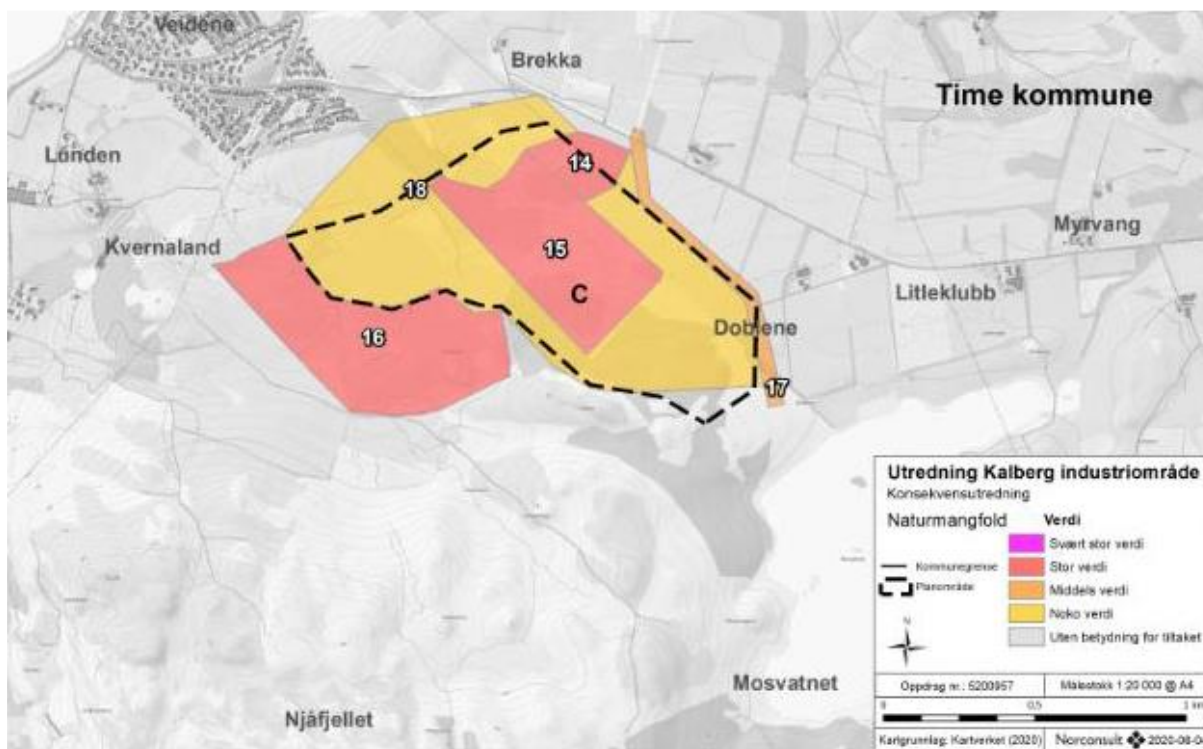

Tilgjengelig kunnskap

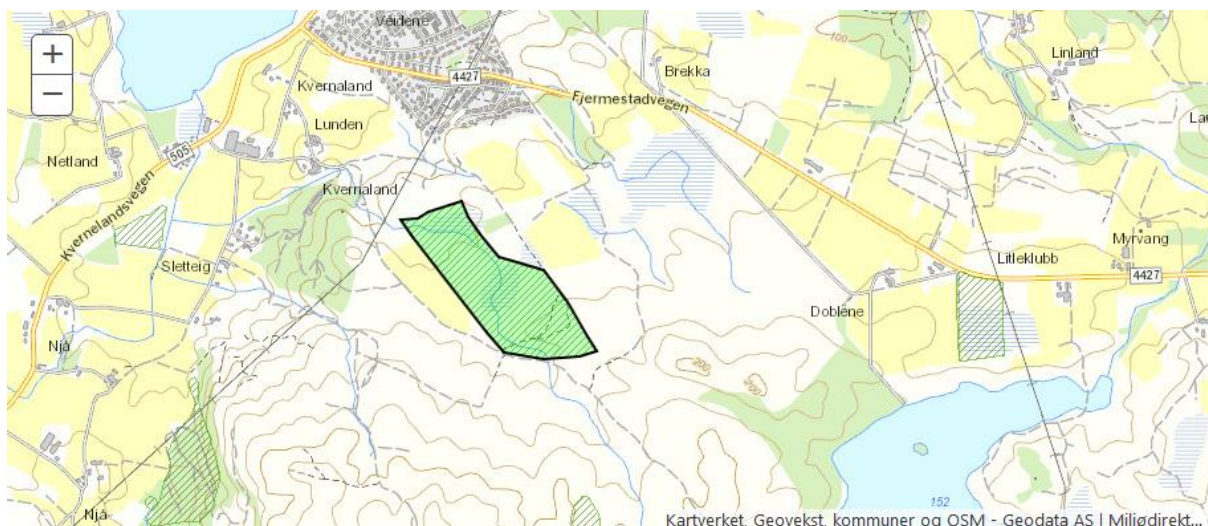
Naturtyper

Det foreligger en konsekvensutredning for tiltaket utført av Norconsult og datert 21.9.2020. I denne er også naturmiljø omtalt, og begge de aktuelle myrområdene er kort beskrevet. I KU er områdene benevnt 15 og 16, og de er begge gitt Stor verdi.

Figur 2. Undersøkellesområdet er merket med stiplet linje. De to aktuelle myrområdene har rød skravur og er benevnt 15 og 16. Området 14 er et viltområde med hekkende vipe. Ill. fra Norconsult rapport (KU-rapport for Kommuneplanens arealdel-Fase 2)

Området i vest (merket 16 over) er omtalt som viktig naturtype naturbeitemark i det offentlige databaseverktøyet Naturbase, da omtalt som Kvitemyr. Lokaliteten er kartlagt av Norconsult ved Torbjørn Kornstad og Håkon Gregersen, i forbindelse med utredning av alternative traseer for ny E39, og er gitt verdi B (regional verdi). Naturtypen er omtalt som følger: «Lokaliteten utgjøres av naturbeitemark i veksling med myr. Det foreligger et funn av myggblom (NT) fra 1973. Det er ikke funnet andre rødlistearter på lokaliteten, men grunnet god størrelse og tilstand gis den likevel viktig verdi (B). Lokaliteten ligger omkranset av gjødslete beitemarker og bartreplantefelt. Berggrunnen er stort sett granitt og gneis. Av karplanter som indikerer ugjødslet beitemark ble det funnet blodtopp, knollerteknapp, smalkjempe, hvitmaure, kystmaure, blåknapp, tiriltunge, gulaks, finnskjegg, bråtestarr, rødsvingel, engsvingel og engkvein. Miljøfaglig Utredning undersøkte lokaliteten for beitemarkssopp den 4.10.16, men fant ingen. Lokaliteten har så lagt unngått gjødsling, men den ligger i et område der størsteparten av beitemarkene er gjødslet.»

Figur 3. Avgrensning av Kvitemyr i Naturbase.

Det er uvisst hvorfor avgrensningen i Naturbase ikke samsvarer med avgrensningen av areal 16 i KU.

På oppdrag fra Miljødirektoratet har også Fylkesmannen i Rogaland gjort en vurdering av to myrområder i planområdet. Oppdraget gikk ut på å foreslå myr/myrlendt mark i lavlandet, i og med at det er sterk underdekning av denne naturtypen i verneområder i Sør-Norge. Denne oversendelsen ble gjort i 2019. I oversendelsen ble de to områdene omtalt søm følger (nummer knytter seg til nummer gitt i KU):

Område 15 - Frøylandsområdet: «Myr i låglandet. Siste gjenværende eksempel på torvmyr i dette område øverst på Frøyland som ellers er intensivt oppdyrket. Myra er i god hevd, det er hogd ut gran og det er ikke tilsig av næring fra omkringliggende landbruksareal siden myra ligger høyere. Røsslyng, klokkelyg og blokkebær dominerer feltsjiktet. Lite behov for heving av vannspeil i sentrale deler av myra. Del av et nettverk av våtmarksområder (Jæren våtmarkssystem) hvorav noen er RAMSAR områder. Foreslått område ses i sammenheng med andre nærliggende myrområder i Time (se nr. 38-42). Det er lite myr som er vernet i Rogaland, særlig i lavlandet.»

Område 16 - Kvitemyr: «Myr i låglandet. Forholdsvis stort naturbeite med innslag av kystmyr/beitemyr. Viktig område for fugl, bl.a. vipe (EN), sanglerke (VU) og jordugle. Området ligger bynært og har viktig pedagogisk verdi og verdi i forhold til friluftslivet. Det er merket tursti fra Kvernaland til Åsen som går rett sør for området. Lite behov knytter seg til rydding av treoppslag og beiteskjøtsel. Del av et nettverk av våtmarksområder (Jæren våtmarkssystem) hvorav noen er RAMSAR områder. Foreslått område ses i sammenheng med andre nærliggende myrområder i Time. Det er lite myr som er vernet i Rogaland, særlig i lavlandet.»

Begge områdene er prioritert videre fra Miljødirektoratet til Klima- og miljødepartementet og ligger til behandling der.

Figur 4. Avgrensning av de to foreslåtte verneområdene slik det foreligger i Temakart rogaland..

Artsregistreringer

Det foreligger noen artsregistreringer i Artskart innen de to avgrensningene.

Område 15:

- Jordugle er registrert hekkende i 1991
- Myrklegg er registrert i 1977, men har dårlig stedpresisjon. Arten er ikke forvaltningsinteressant og har ingen betydning for verdisetting.

Område 16:

- Myggblom (Nært truet) er registrert i 1973. Arten er ikke gjenfunnet.
- Dystarr, dvergjamne, krypsiv og engstarr er også registrert i 1973. Artene er vanlige.
- Laven bekkelær, samt mosene engkransmose, storlundmose, sprikemoldmose og bekkeskeimose er registrert av Ecofact i 2011, men er uten spesiell forvaltningsverdi.
- Karplantene finnskjegg, tepperot, kystmaure, geitsvingel, røsslyng og engkvein er registrert av Miljøfaglig Utredning i 2016. Dette er vanlige arter i beitepåvirket naturmiljø.

Figur 5. Utsnitt fra Artskart der registrerte funn er merket med fargede prikker.

I forbindelse med utredning av konsekvenser for naturmangfold ved spenningsoppgradering av Jærnettet (Tysse 2016), ble det registrert vipe (EN) og storspove (VU) i planområdet. Stedangivelsen av disse artene er noe usikker, men heller ikke en nøyaktig vitenskap. Ofte er hekkeområder for kulturmarksarter som vipe og storspove et resultat av en mosaikk mellom sterkt og mindre kulturpåvirket areal.

Konklusjon

I stor grad ansees kunnskapsgrunnlaget som godt for planområdet. Hele planområdet, og de to avgrensede områdene 15 og 16 er begge godt beskrevet over flere omganger. Det er imidlertid litt ulike vurderinger hva angår naturtype, som er av betydning for områdets verdi for biologisk mangfold.

Tabell 1. Ulike benevning av de to områdene 15 og 16.

	Konsekvensutredning (Norconsult 2020)	Naturbase (Kornstad og Gregersen 2016)	Supplerende vern (Fylkesmannen i Rogaland 2019)
Område 15	Beitemyr	Ikke beskrevet	Myr i låglandet
Område 16	Myr/beitemark	Naturbeitemark	Myr i låglandet

Det er også noe usikkerhet i forhold til avgrensning av lokalitetene, da disse ikke samsvarer i de ulike kartleggingene.

Feltbefaring

Det ble gjennomført feltbefaring i området 30.09.2020. Dette er noe sent i sesongen for å fange opp mangfoldet av spesielt karplanter. Tidspunktet vurderes imidlertid som tilstrekkelig og det viktigste ved befaringen var å få avklart arealavgrensningen og tilstand på naturtypen. Befaringen ble gjort under svært gode forhold, med litt stor vannføring i bekkene.

Etter befaring ble det avgrenset og beskrevet naturtyper vist under.

Figur 6. Område 15 ble beholdt som en avgrensning, mens område 16 ble splittet opp i 4 ulike avgrensninger beskrevet under avsnitt under.

Figur 7. Oversikt over område 15 sett fra sentral del av området, i retning nord- nordvest.

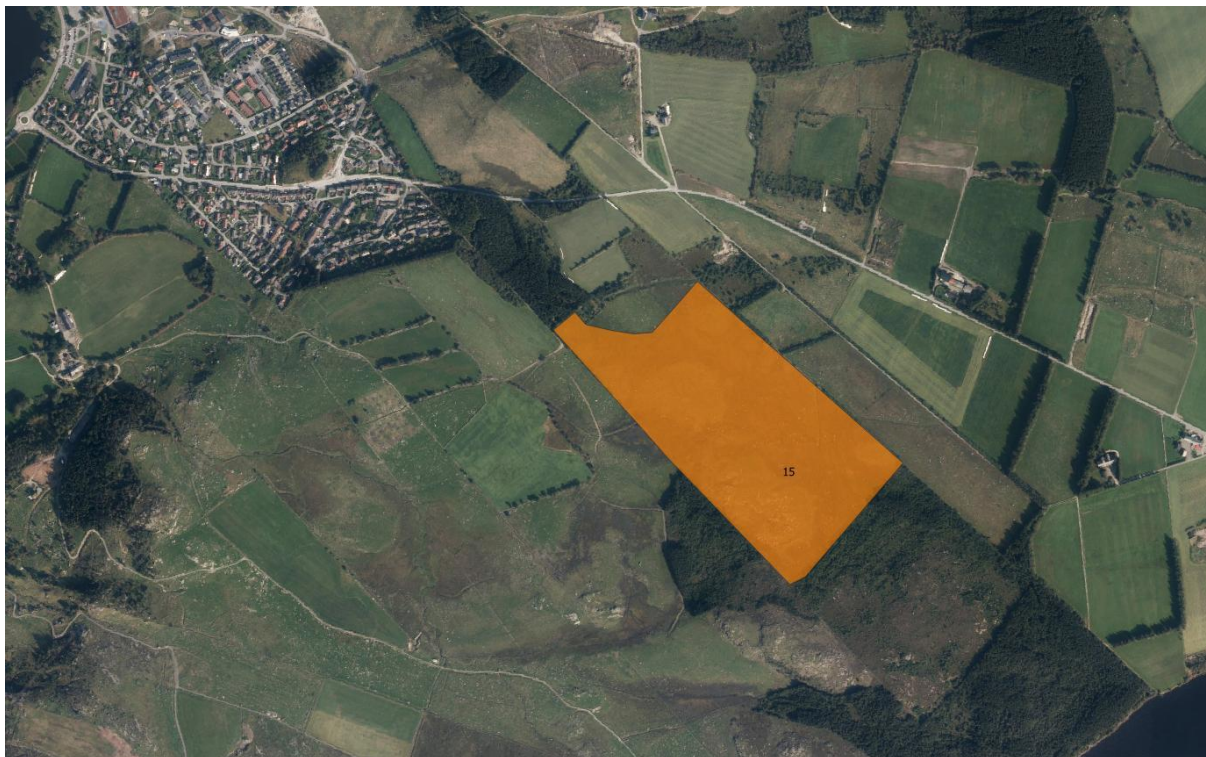
Området er i sin helhet beitet med storfe. Det er en mosaikk i området, der deler er mer gjødselpåvirket enn andre, mens store deler av området er tilnærmet uten gjødsling. De mest gjødslede områdene er også de tørreste partiene. Tilleggsfôring av storfe kan også bidra til at områdene der fôringen skjer er gjødselpåvirket. Det er noen grøftespor i området som bryter opp lokaliteten.

Det er noen områder med tuemyr i området, men i sin helhet dominerer tørrere beitemark. Etter DN-håndbok 13, med utkast til oppdaterte faktaark, settes området derfor til Naturbeitemark. Naturtypen er definert som; «... gras- og urtedominert semi-naturlig eng som er betinget av husdyrbeite, eller som fortsatt bærer tydelig preg av beite. Spredte busker og trær kan inngå.» Naturtypen er i sin helhet vurdert til sårbar (VU) i Norsk rødliste for naturtyper. Området er noe oppdelt av et par grøfter, og noen tørre partier med gjødselpreg. I sin helhet er området 15 mosaikkpreget der fuktinnhold, hevdintensitet og gjødselpåvirkning varierer noe. Samlet sett bør imidlertid hele området sees under ett, som naturbeitemark. Se fotodokumentasjon til slutt i notatet.

Etter det gjeldende kartleggingssystemet for natur i Norge (NiN) så faller naturtypen hovedsakelig inn i kategorien T32-C-6; intermediær eng med svakt preg av gjødsling. Det foreligger også en mosaikk i området som inkluderer T34-C-2; kalkfattige kystlyngheier, og de fuktigste delene som faller inn i kategorien V10-1; litt kalkfattig til sterkt intermediær semi-naturlig våteng. I rødliste for naturtyper er naturbeite og kystlynghei listet som henholdsvis

sårbar (VU) og sterkt truet (EN). Kystlyngheia er imidlertid flekkvis fordelt og vil ikke selv få stor verdi.

Området oppnår høy vekt i forhold til størrelse (ca. 225 daa), men kun middels vekt i forhold til tilstand. Dette henger i hovedsak sammen med gjødsling og noe grøfting. **Samlet sett vurderes område 15 å være regionalt viktig (B) som naturtype.**

Figur 8. Avgrensning av område 15 følger i stor grad avgrensning gitt av Fylkesmannen i forslag til supplerende vern, og naturtypen verdisettes til regionalt viktig (B).

Område 16

Figur 9. Oversikt over område 16 sett fra øvre del av området, i retning nordvest.

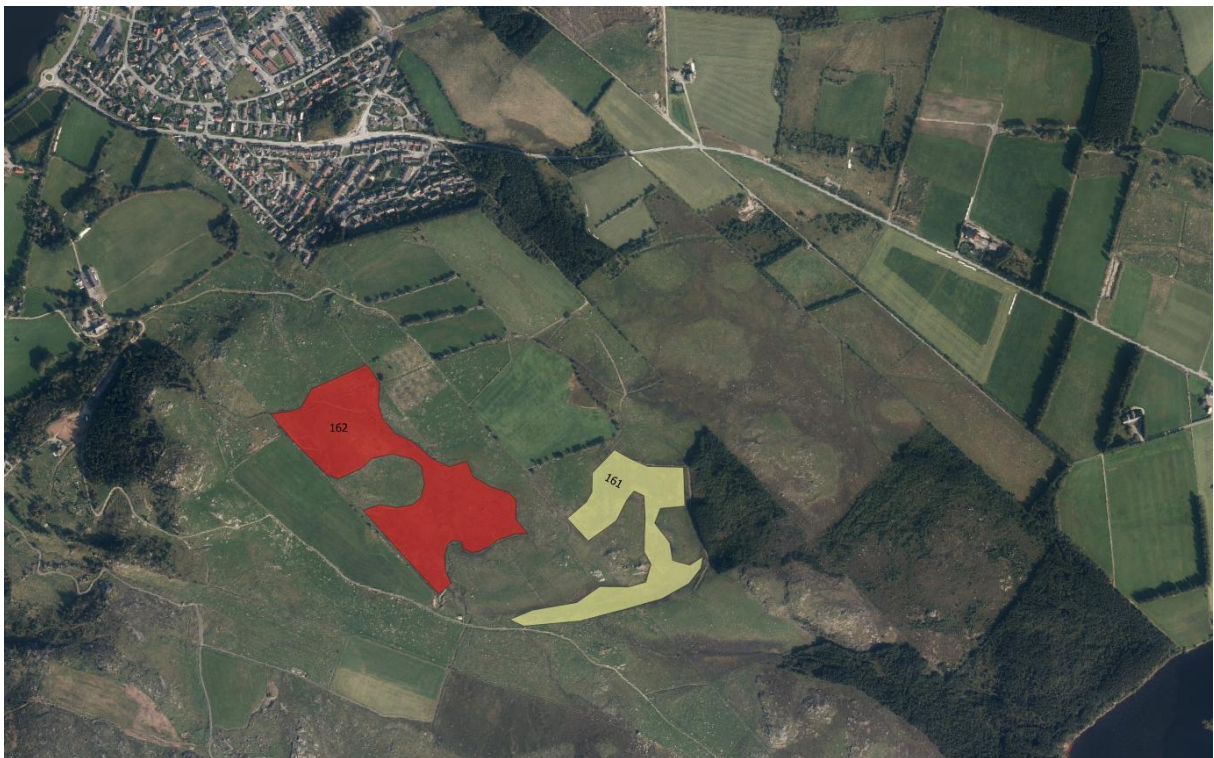
Område 16 er beitet med sau, men beitetrykket er noe lavt. Store deler av området er gjødselpåvirket, og kun de fuktigste delene er upåvirket av gjødsling. De tørre områdene dominerer i sørvest, og det er her det er tydeligst gjødselpåvirket. Finnskjegg og myrtistel er vanlige arter her. Avgrensningen området i Naturbase, og i Fylkesmannens innspill til supplerende vern er noe grov, men favner over et areal som vurderes som viktig sammenhengende kulturlandskap. Dette kan forsvares fra et forvaltningsperspektiv, selv om naturverdiene er mer ujevnt fordelt. Se fotodokumentasjon til slutt i notatet.

Etter befaring splittes område 16 opp i en gjødselpåvirket del i sørvest (benevnt 163) med liten verdi for biologisk mangfold, et areal med fattig beitefukteng i øst (161) og en kystmyr i nord (162). Kystmyra omkranser også et mindre areal med gjødslet fattigeng (164). Det er også noen grøftespor i området, samt at det er en del gjødselsig i fra omliggende innmark inn i de fuktigste delene. I henhold til DN-håndbok 13, med oppdaterte faktaark, er det kun områdene som defineres som fattig beitefukteng og kystmyr som skal verdisettes.

Fattig beitefukteng faller inn under kategorien Naturbeitemark beskrevet over, og i henhold til NiN defineres de fuktigste delene som V10-1; litt kalkfattig til sterkt intermediær semi-naturlig våteng. Området oppnår høy vekt i forhold til størrelse (ca. 50 daa), men lav vekt i forhold til tilstand, arts mangfold og rødlistearter. Dette henger i hovedsak sammen med gjødsling og noe grøfting. Delområdet 161 verdisettes til lokal verdi (C).

Den største verdien i område 16 er kystmyra (162). Myra er mer eller mindre intakt og har få spor etter hevd annet enn beite. I henhold til NiN faller naturtypen i kategorien V1; åpen jordvannsmyr. Myra er relativt stor (ca. 91 daa) og vektes tungt på størrelse. Myra er avgrenset av grøft og naturlige bekkedrag, men den avgrensede delen er intakt og scorer også høyt på tilstand. Også den biogeografiske plassering i boreonemoral sone vektes høyt og den samlede verdien på myra (162) settes til nasjonal verdi (A).

På grunn av beiteregimet, landskapsstrukturen og påvirkningsgraden som omliggende områder har på, spesielt kystmyra, sees område 16 samlet. Sett under ett vurderes område 16 å være regionalt til nasjonalt viktig (A/B).

Figur 10. Område 16 har blitt splittet i fire ulike avgrensninger, og to av disse har blitt verdisatt, henholdsvis område 161 (lokalt viktig C) og område 162 (nasjonalt viktig A)

Fotodokumentasjon

Område 15:

Figur 11. Område helt nord i avgrensning 15 er grøftet og gjødselpreget og holdes utenfor avgrensningen.

Figur 12. Gjødselpåvirket storfebetie nord i område 15.

Figur 13. Jordvannsmyr preget av storfebeite sentralt i område 15.

Figur 14. Grøft sentralt i lokaliteten som reduserer kvaliteten. Oppslag av sitkagran er også negativt.

Figur 15. Områdene sør i område 15 har intakt naturbeitemark med minimal gjødselpåvirkning. Deler av denne kan trolig også settes til kystlynghei, da røsslyng er en mengdeart.

Figur 16. De tørreste partiene i område 15 er noe gjødselpåvirket og bidrar til å redusere den samlede verdien på området.

Område 16

Figur 17. Store deler av område 16 er gjødselpåvirket. På bakgrunn av dette har området blitt delt i ulike naturtyper med ulik verdi. Bilde er fra sentrale deler, omtalt som 163 over.

Figur 18. Område 163 og 162 er delt av en grøft.

Figur 19. Jordvannsmyr med forekomst av pors. Lokalteten (162) settes til nasjonalt viktig på bakgrunn av størrelse, hevdintensitet og biogeografisk beliggenhet.

Figur 20. Bekken som renner gjennom område 162 bidrar med gjødsel som er negativt for myra.

Figur 21. Noen få sitkagran har etablert seg i område 162 og disse bør fjernes om mulig.

Figur 22. Sentralt i område er et lite høydedrag som er tydelig gjødselpåvirket (område 164). Finnskjegg er en av mengdeartene.

Figur 23. Hele område 16 er beitet med sau og sees under et som et sammenhengende beitelandskap der myra, og fuktig naturbeitemark trekker verdien opp til nasjonal til regional verdi (A/B).

Figur 24. Omliggende områder er hardt gjødselpåvirket, og dyrket, slik at de har begrenset biologisk verdi. Disse områdene har imidlertid noe verdi som beitemark for vipe.